Stoppen met geweld, starten met samenleven. De burgemeester doet een poging

17 mei 2011 was voor mij een grote dag. Op die dag, de Internationale Dag tegen Homofobie, Bifobie en Transfobie (IDAHOBIT), tekenden zeventien landelijke kerken in de Domkerk in Utrecht een verklaring 'tegen geweld tegen homo's'. Nog geen jaar daarvoor hadden het LKP, de landelijke koepelorganisatie van de christelijke LHBTI-beweging, waar ik toen 5.1,2,e van mocht zijn, en COC Nederland het voor elkaar gekregen zeventien landelijke kerken samen te brengen en hen in gesprek te laten gaan over het onderwerp van de verklaring. De dag in de Domkerk was feestelijk. Iedereen was op zijn paasbest gekleed, er was muziek, er was een fotomoment, de minister van OCW sprak ons via een scherm toe, en ja, er werd natuurlijk ook nog serieus gesproken over wat er allemaal nog beter moet. Ik moest aan deze dag en de verklaring denken, toen ik hoorde dat mijn burgemeester een verklaring voor de moskeebesturen heeft geschreven met de uitnodiging die met haar te bespreken en te ondertekenen. De poging daartoe is inmiddels afgeblazen, omdat de moskeebesturen zich voor het blok gezet voelen.

Ik deel de zorg van de burgemeester die achter de intentie samen een verklaring te ondertekenen schuilgaat. Steeds weer worden we opgeschrikt door kleinere en grotere incidenten waarbij LHBTI'ers het voorwerp van aandacht zijn. Op 5.1,2,e 5.1,2,e 5.1,2,e jl. deed ik intrede als [redacted] in 5.1,2,e 5.1,2,e in 5.1,2,e Terwijl we voor de kerk zaten te wachten, deed een kleine groep jongens zijn opwachting, beslist niet ouder dan vijftien, zestien jaar. Ze vroegen ons waarom aan een kerk de regenboogvlag wapperde. 'Dat is toch een homovlag?' zei de een. 'Dat is een 'sin',' zei een ander. Een paar sprongen er omhoog om te kijken of ze de vlag konden aanraken. Dat lukte niet en ze liepen weer door. Even later vloog door een open keukenraam van de kerk een zak urine naar binnen. Twee bezoekers aan de dienst zaten helemaal onder. Walgelijk. Het maakt boos. Het is een vreselijke manier om mensen weg te zetten. En dus is het een onderwerp in de veiligheidsdriehoek van de stad van waaruit nu ook het initiatief van de verklaring komt. Er is trouwens aangifte gedaan door de 5.1,2,h

Het is ongelooflijk lastig om in een open samenleving als de onze zodanig grip te krijgen op deze thematiek en hen die het aangaan, dat incidenten zoals hierboven beschreven voorkomen kunnen worden. Elke poging om dit tegemoet te treden moet, vind ik, gewaardeerd worden, maar evengoed moet steeds kritisch beoordeeld worden of een gekozen instrument wel echt werkt. Waarom tekenden de kerken in 2011 wel? Ik denk omdat het hele proces anders is aangevlogen. Het initiatief kwam vanuit het kerkelijk/maatschappelijk middenveld zelf en het kwam niet onder grote druk tot stand. En: het waren de meest betrokkenen die aan het roer stonden, namelijk christelijke LHBTI'ers zelf. Navraag leerde mij dat de georganiseerde islamitische LHBTI'ers nu van niets wisten en deze evengoed geconfronteerd werden met dit gepolariseerde proces. Helaas toch weer een gevalletje 'about us, without us'. Als één groep in processen als dit goed kan inschatten wat wel en niet kan, wat wel en niet werkt, dan LHBTI'ers zelf. Waarom zijn zij niet actief benaderd? Het is echt niet zo moeilijk hen te vinden, zeker in Amsterdam niet.

Overigens loopt zo'n verklaring ook grote kans een herhaling van zetten te worden. Al tien jaar geleden zetten veel moskeeën hun handtekening onder het Amsterdamse Veiligheidspact, bestaande uit een brede verzameling organisaties, juist om op incidenten als hierboven beschreven snel te kunnen reageren. En belangrijk: dit waren en zijn niet alleen geloofsgemeenschappen, maar ook bijvoorbeeld COC Amsterdam. In 2016 was ik zelf bij een reactie van het Veiligheidspact betrokken, toen er een nogal tendentieuze flyer tegen LHBTI'ers door joden, christenen en moslims was verspreid in Amsterdam-West. In no time hadden we een tegenflyer ontwikkeld waar iedereen zich achter schaarde. Kent de gemeente het Veiligheidspact niet, maar ook: doet het Veiligheidspact nog wat het moet doen? Het tienjarig jubileum lijkt me een goede aanleiding de agenda nog weer eens te bepalen – niet alleen reactief, maar ook proactief. En als de lokale overheid al iets wil doen, laat de regie dan over aan een pact als dit en ondersteun organisaties, vooral de meeste kwetsbare om in zo'n pact de eigen stem te laten horen.

Het is treurig dat de kwestie zo polariseert: het doet afbreuk aan de zorg van de burgemeester, maar het maakt ook dat de moskeeën de neiging hebben zich een slachtofferrol aan te meten. En dat is

jammer, want zij zijn net zo goed gebaat bij goede coördinatie en afstemming, om preventief op te kunnen treden en snel te reageren als dat nodig is. Niet in de laatste plaats omdat er bij hen ook wel eens vieze luiers aan de deurknop hangen, of zakken vol varkensvlees. Ook walgelijk. We spelen de mensen die dit doen alleen maar in de kaart als in dit geval overheid en geloofsgemeenschappen rollend over straat gaan. Daarom: kerken, moskeeën, LHBTI-organisaties, jongerencentra, buurthuizen, ouderinitiatieven enzovoorts, laat het niet zover komen dat de overheid zich genoodzaakt voelt iets te doen en neem het heeft in eigen handen, om een samen-leving waar het echt voor iedereen goed toeven is (en ja, dat is ook een appèl gericht aan mijzelf).

5.1,5 5.1,2,e